

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: **ÁVÉD JÁKÓ**

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.

Kiadó: PAPP GYÖRGY

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

Római kath. templom a városon.

Tekintetes Szerkesztő úr! Szíves engedel-mével szeretnék egyet-mást erről a szerfelett szük-séges ügyről elmondani.

De nehogy engem valaki félreértsen, nehogy vagy szavaimnak olyan értéket tulajdonítson, min-nővel felruházni nem szándékoztam és nehogy valaki céljaimnak más értéket adjon, mint a mi-nők levélírást előidézték: már eleve kijelen-tem, hogy én ebben a dologban senkire rosszat mondani nem akarok, senkinek rossz akaratot nem tulajdonítok, gáncoskodni és feltűnni nem kívánok, sem senkinek dolgaiba nem avatkozom. Elmondom amiket gondolok azért, mert elmon-dását szükségesnek érzem magamra nézve úgy, mint felebarátaimra és vallásfeleimre, illetőleg magára vallásomra nézve. S mert katolikus em-ber vagyok, legalább magam előtt az, — ha má-sok kétségbe is vonják, mert hiszen ma a ka-tholikusokat osztályozni szokták: jókra és ros-zsakra, farizeusokra és irástudókra, boldogulni vágyókra és nem vágyókra s így nem tudhatom hová soroztattam s ezért kell lelkiismeretemre apellálnom — tehát úgy érzem, hogy jogom van beszélni arról, minek szükségéről magam is úgy meggyőződtem, miként az egyházközség tanácsa is meggyőződött, mikor amint hallottam, erről a dologról beszélgetett és elhatározta, hogy fog még

beszélni sokszor, miként én is fogok szíves en-gedelmével nem egyszer beszélni erről a dolog-ról. És, hogy éppen a Gyulafehérvári Hirlapban s nem némelyek szerint illetékesebb lapban be-szélek erről az ügyről, oka nemcsak az, hogy ez a lap sokszor szívesen fogadott már, hanem az is, hogy én inkább csak ezen város lakóisaihoz, polgáraihoz óhajtok beszélni, még pedig vallási és nemzeti különbség nélkül, mert meggyő-ződésem, hogy ezen ügyben még nekik is sza-vuk s pedig döntő szavuk lesz és mert éppen ezért közöttük az ügy mellett izgatni szeretnék leg-alább oly mértékben, hogy a dolgot ne az ellenséges érzület szemüvegén át nézzék és ítéljék meg.

Köztudomású tény, hogy városunk római kath. vallású polgárainak hivatalos temploma — történelmi nevezetességű, régi műemlék — és lelkészi hivatala a várban van. A székesegyház a plebániális templom és a káptalan egyik tisz-teletreméltó tagja a plebános. Ebbe a templomba szívesen megy az ember, a hívő, mert eltekintve attól, hogy az az Isten háza, egyszersmind olyan műemlék, melyet úgy szépségénél, mint magas-szós történelménél fogva, mindig és untalanul sze-riesen lát és szívesen keres fel kivétel nélkül min-den ember. Plebánosai pedig épen azért, mert a káptalanból kerülnek ki, nagyműveltségű férfiak, kiknek szavát hallani és hallgatni, már a vallá-sos tartalomtól eltekintve is, élvezet és akikkel beszélni, beszélgetni gyönyörűség.

És mégis ennek a helyzetnek szerintem — és ezt sokaktól hallottam — egy nagy, igen nagy baja van. Az, hogy a templom a várban van és a plebános, de még a hitközség káplánja is a várban lakik.

Indokaim előterjesztése előtt elmondok azo-kat a jelenségeket, melyek rámutatnak arra a tényre, hogy minők a törekvések a mai embe-rekben a várhoz hasonló helyeken épült templo-mokkal és középületekkel szemben.

Kezdjük a mi várunknál!

Még nem is olyan nagyon régi dolog az, csak a múlt század negyvenes éveiből való, hogy a vár központja volt majdnem mindennek, ami intézmény városunkban volt: hivataloknak, isko-láknak, kereskedésnek, iparnak, templomoknak stb. stb. Lassanként-lassanként majdnem minden a városra került s a törekvés, hogy minden a városra kerüljön, sem az egyházat, sem az is-kolákat nem kerülte ki. Hiszen ma csak a szé-kesegyház és plebánia van a várban, a zárdák a várban már megszűntek s a városra kerültek, éppen így az elemi iskolák is. És élénken em-lékszünk reá, hogy a polgárság mennyire töre-kedett az intéző köröket arra bírni, hogy a gim-názium is a városra kerüljön.

Ez egy olyan közérzete a polgárságnak, melynek törekvéseit csak ideig-óráig lehet meg-akadályozni, még azokban az intézményekben is, melyeknek sorsa közvetlenül nem a polgárságon

TÁRCZA.

A római farsang.

(Népszerű előadás.)

A népek szokásainak tanulmányozása az emberi tudománynak fontos tárgyát képezi, mert hiszen a szo-kások az illető nép jellemének egyenes és közvetlen megnyilatkozásai. Ha kezünkbe vesszük az őtestámen-tumnak szent könyveit és olvasgatunk bennök, azt ta-láljuk, hogy azoknak számos lapján az ókori zsidó nép-nek vallási, állami, társadalmi, családi törvényeit, szo-kásait, eseményeit írták le a népnek irástudói. Az ősz-szehasonlító történettudomány azután ezen események-nek, szokásoknak a forrásait, hatását, eredményét kriti-kailag felkutatja, egybeveti, s levonja belőlük az ókori zsidóságnak a karakterét, megállapítva, mi benne az eredeti és mi más népekkel való érintkezés folytán köl-csönösen átvett sajátság.

A néprajz, az ethnographia a nyelvészetnek a segítsége mellett sokszor a hozzá nem értők előtt ki-csínyesnek látszó dolgokból olyan eredményekre jut, amelyek a néplelek tanulmányozásában nagyobb esemé-nyeknek, fontosabb és jellemzőbb sajátságoknak a ma-gyarázatul szolgálhatnak. De még ezek a kicsinyesek-nek mondott dolgok is mennyire érdekesek! Nézzük csak a különféle népbabonának, az igézésnek a szoká-sait. Föltételezem, hogy mi magunk nem hiszünk be-nők és mégis mennyire érdekelnék minket. Hiszen megbeszélésünknek gyakori tárgyát képezik. A tanult ember pedig nagy élvezettel kutathat utána, hogy miféle

természetes okok vagy esetleg idegen hatások hozták létre a magyar népszellemnek ezt vagy azt a gondolko-zását.

Az a bájos népmese, amelyet oly elbűvölten hall-gattunk egykor édes jó anyáknak mézes ajkairól, sok-szor nem azon falunak a szülöttje volt, amelynek mi, hanem talán évezredek hagyományain át most már kihalt népektől jutott a mi örökségünkbe. Hiszen az Ezeregyéjtől kezdve az utolsó dajkameséig számtalan kapcsolat fűz minket a régi Indiához, amint azt egy amerikai orien-talista, Gray kimutatta. Hát nem érdekes dolog az ó-indusoknak, vagy a parseeknek (parszi), az óperzsák-nak egy-egy meséjét a Kr. e. három-négy ezerezeredik évtől fogva végig kísérni a különböző nemzeteknek irodalmá-ban és megfigyelni, hogy a népek szelleme szerint mi-lyen természetes változásokon ment az át?!

A néprajz sokszor meglepő kapcsolatokat tár föl előttünk. Ki gondolt volna rá, hogy a zalamegyei göcseji nép a székelynek a származéka legyen?! Mikor pedig összegyűjtötték a szókinését, a közmondásait, mókáit, népdalait, meséit, babonáit, megfigyelték a beszédmo-dorát, vérmésékletét, háztartását, sőt még a csűr- és az istállóépítést is, nyilvánvaló lett a két népnek az érint-kezése vagy a rokonsága, jölehet az országnak két oly messze fekvő, ellentétes részén lakik is.

Lám ilyen nem sejtett eredményekhez vezet ben-nünket az ethnographia. Még vagy egy-két régebbi példát hozok föl. A görög mythosz változatokban igen gazdag. A hitregének egy ilyen változatában Aphrodite, a szerelemnek istenasszonya olyannak van föltüntetve, mint aki a tenger habjaiból született. A megtisztelő neve A n a d y o m e n e s, a tengerből fölmerülő. Ha most a

históriáját nézzük ennek a hitregének, mindjárt megta-láljuk az okát is. Aphroditet mint tengerből született istennőt déli Görögországban, különösen Korinthosz városában tisztelték, ahol remek temploma épült. A korinthosziak kereskedő nép lévén, gyakran érintkeztek a phoeniciaikkal, akiknél A s t a r t e istenasszonynak a kultusza divott. Ennek a tiszteletét ők azután a szobra-val együtt tengeren áthozták a görög földre, s ettől vette elnevezését; tengeren hozott, tengerből fölmerülő istennő. A többi a néprajz igazolja: a korinthosi tem-plom papnője rendesen idegen hölgy volt, aki mindig értett a bibor színű fonál szövéséhez és a szövetnek bibor festéséhez, ami a phoeniciaiak, különösen a tyru-siak mestersége volt, hiszen róluk nevezték el még ezt a festéket is tyrusi bibornak. Ez mutatja tehát, hogy itt idegen kultusszal van dolgunk, amelyet a későbbi néphit azzal a magyarázattal honosított, hogy Aphrodite-ről, mint a szépség istennőjéről elhitette, mintha az a tenger habjaiból származott volna, hiszen még ma is a szép leányról azt mondjuk, mintha habból születnék; olyan finom az arcza, mint a hab.

Nézzünk hát egy világosabb példát! A magyarban az abc betűinek nincs külön nevük. Ugyanigy a latin betűknek sincs, de már a görög betűknek van; pl. az „a“-nak alfa, a „b“-nek béta, a „g“-nek gamma, a „d“-nek delta és így tovább mindeniknek. Ha a görög nyelvnek a szókinését átvizsgáljuk, úgy találjuk, hogy ezen betűneveknek alig van valami más értelmük. Min-denetre sajátos szokásnak fog feltűnni az, hogy itt minden betűnek még külön neve is van és kíváncsiak leszünk, hogy mi lehet ennek az oka. Hát utána nézünk annak, hogy kitől is vette át a görög nép az ő betűit

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszertárakban. — Ára tívegenként 4.— korona.

fordul meg, s melyhez még anyagilag sem járul hozzá.

És, hogy ez nemcsak nálunk van így, hanem, hogy így van mindenfelé, nem akarok a magaslatok üresen álló, elhagyatott kastélyaira mutatni, hiszen azok régebbi dolgok, hanem rámutatok a ma is épen álló s nem rég még a szent énekektől zengő, ma azonban csak bucsújáró helyül szolgáló templomok csendességére, mialatt magában a községben új templomok emelik tornyaikat égfelé és szolgálnak a hívők lelki nyugalmanak megszerző helyéül.

S ez a törekvés, hogy minden, amire a népnek szüksége van, főleg pedig temploma és iskolája ott legyen a nép között, hogy azokat mindenki kéznél kapja, ma sem szűnt meg. Hiszen még a Székelyföldön is, ahol pedig a nép mindenféle oknál fogva képesebb a nagyobb távolság megjárására: a távolabb, vagy hegyen épült templomokat és iskolákat, hacsak lehet felhagyják és maguk között építik fel.

Ez a törekvés tehát benne van a nép vérében és szükségletében és csinál — amit csinál, de annak érvényt szerez mindenféle bölcselkedéssel és okoskodással szemben.

És most rátérek azon indokokra, amelyek szükségessé teszik, hogy városunkban a róm. kath. plebánia és plebániális templom a városon legyen. De erről a jövő számban.

Az a bizonyos levelező.

Krónika a hétről.

— Fővárosi levél. —

(A szép asszony férje. — Maróczy Géza Amerikában. — A sértve érzett operaénekes. — Hamis műkincsek. — A békeakekció. — Több beiktatás. — Kegyelmet kapott borhamisító. — A szegedi installáció. — A debreczeni eset epilógusa. — Bíró Lajos utazása. — Haladó affér. — Az osztályozás ellen. — A nyolczvan éves ember. — Franklin Benjamin. — A homunkulusz.)

Hirhetté lett évekkal ezelőtt több váltóhamisítási esetből kifolyólag, Brunkala Lászlóné, a csodaszép asszony neve. Az akkori bűnper foglalkoztatta az egész világot s a szép asszonyt bűnösnek találván a bíróság elítélte. Brunkala Lászlóné a büntetést elkerülendő, Amerikába szökött s azóta nyoma veszett. A neve úgy került ismét felszínre, hogy a férje, aki tekintélyes, jó hírű ügyvéd volt akkoriban, öngyilkosságot követett el

és azoknak hangjelzését. Kutatásaink ismét a phoeniciaiakhhoz fognak vezetni, ahhoz a művelt, világlátott hajós néphez, amellyel a görögök állandó kereskedelmi összeköttetésben állottak. A phoeniciaiak sémi nép voltak, s így a zsidóknak fajrokonai. Betűik és hangjelzésük tehát körülbelül megegyező. A zsidóban is minden betűnek külön neve van, amelynek már a hangzása is nagyon hasonlít a göröghöz, pl. „alfa, béta, gamma, delta“ a görögben megfelel a zsidó: alef, beth, gimel, daleth-nek; de itt a betűneveknek már határozott jelentésük is van. Így „א, a“ alef = ökör, „ב, b“ beth = ház, „ג, g“ gimel = teve, „ד, d“ daleth = ajtó, stb. Nohát ez mégis csak különös, hogy egy betűnévnek egyuttal más egyenes jelentése is legyen. Mindenesetre meg akarjuk fejteni ennek az okát. Ezen vizsgálódásunk aztán odavezet az egyiptomiakhoz, akiknél tulajdonképpen ez a mi mostani írásunk kezdő formáiban megszületett. A régi egyiptomi embernek talán a Kr. e. hét-nyolczredik évben az a vágya támadt, hogy örökítse meg az ő nemzetsége számára azt, ami vele történt. Elővette hát a vésőt és belevéste a sziklákba azokat a tárgyakat, amelyeknek az ő esetében szerepük volt. Ez az első írás; nem egyéb, mint egyes dolgok képeinek a köbe metszése. Később már csak a körvonalat, majd a tárgy körvonalaiknak egy részét vésték be, de ekkor már csak azt a betűt jelezték vele, amely a dolog eredeti nevének a kezdetén állott, s egyuttal ez lett a betűnek a neve is. S mivel a phoeniciaiak az egyiptomiaktól vették át az írást, ezektől pedig a görögök, innen van náluk is a betűknek a külön nevük. Hát nem érdekes tudnunk így annak az írásnak, amelyet mi mindennap használunk, az eredetét?

Igy vagyunk a népszokásainkkal is. Bármilyen igénytelenek is legyenek és kevésbé szembetűnők azok, lehet, hogy a legtávolibb koroknak kódos hagyományai nyúlnak vissza. Így farsangi szokásaink is nagyobbrészt

a napokban. A szép, de veszedelmes asszony tette tönkre teljesen a jobb sorsra érdemes Brunkala Lászlót, kit a sok csalódás, keserűség koldusbotra juttatott, úgy hogy az utóbbi esztendőben kegyelemkenyéren éldegélt, míg végre az élettől megválni akart. Sulyosan megsebesülve fekszik most a Rókusban.

Világhírű sakkmesterünk, Maróczy Géza Amerikába vitorlázott, hogy erejét összemérje a sakkjáték világmatadorjával, Losker Emanrel dr.-ral. Sakk-körökben óriási érdeklődéssel tekintenek e mérkőzés elé, mely eldönteni van hivatva, hogy a sakk-bajnokok közül vajjon kit illet meg az elsőség jelen korunkban.

Prévost Henrik operaénekesről egy napilap zene-kritikusa azt írta, hogy hamisan énekelt. Az érzékeny operaénekes mélyen megsértődött ezen s — nem különös? — provokáltatta a zenereferenst, a ki segédei útján az elégtételadást megtagadta, amennyiben kritikájában szabad véleményének adott kifejezést, a min nem szabad egy opéraénekesnek felbőszülnie.

Nagy szenzációja volt a hétnek, hogy rájöttek arra, hogy a nagy hazafiságáról híres, jószívűségéről ösmeretes agg kassai püspök, Bubics Zsigmond nagy értéket képviselő műkincseinek java egyszerűen ügyes hamisítvány. Szigorú vizsgálat folyik most ebben az ügyben, amely kellemetlen annyiból is, hogy a jószágos lekipásztornak megkellett tudnia azt, hogy azok a drága pénzen megvásárolt műkincsek, vajmi keveset érnek. A püspök egyébként jogtanácsosa útján, már bűnvádi feljelentést tett a régiség-kereskedők ellen, akik tisztára becsapták Bubicsot.

A békeakeciónak még nincs vége, de kezdete sincs. Hol folynak a tárgyalások, hol megakadnak. Lukács Lászlót Wekerle Sándor váltotta fel, aki szintén nem nagy sikerrel járt el. Tehát még mindig minden a régi. Se előre, se hátra nem megyünk, holott ujjalag közeledünk a parlament megnyitási napja felé. Talán addig mégis történik valami, vagy — ami még valószínűbb — semmi.

E héten ismét néhány főispánt iktattak be, fényes esendőri és katonai segédlet mellett, a közönség nagyon lanyha érdeklődésével. De azért elég simán folytak le az installációk, a mik annak tulajdoníthatók, hogy a polgárság már ebben sem talál semmi különösebb vonzórót.

Kegyelmet kapott egy olyan ember, aki a magyar bor világhírnevét ugyszólván tönkresilányította. Engel Mihály, pécsi borhamisítóról van szó, aki nagyban üzte üzemeit, úgy, hogy jogerős bírói ítélettel egy havi fogházra és 200,000 korona pénzbírságra ítélték. A büntetés elől Engel megszökött. Azóta kilencz esztendő múlt el. Változtak az idők s a borhamisító kegyelmet kapott, illetve ügye elévült.

Megtörtént a szegedi beiktatás is, amelyre nagy katonai apparátus vonult ki. A főispánban kárt nem te-

hettek, mert többszörösen körülfogták a csendőrök és a katonák. A nép haragja tehát a kirendeltség ellen fordult, aminek következménye lett, hogy sortüzet adtak s többen megsérültek. A tömeg azután egy lap szerkesztése ellen fordult, hol zuzott, rombolt, tört. Majd egyesek lakása előtt is tüntettek.

Debreczenben minden csendes. Nyilvánvalóan a kormánybiztos is visszatért majd a fővárosba. Annál nagyobb nyugalom állott be Debreczenben, mert mindannyiuk legnagyobb meglegedésére az összes letartóztatokat — egynek kivételével — szabadon bocsátották. Így aztán a kedélyek teljesen lecsillapultak legalább egyelőre, mert híre ment, hogy Kovács Gusztáv főispán mihelyt főlépül Debreczenbe óhajt látogatni.

Bíró Lajos a világhírű magyar természettudós, aki csak nemrég tért vissza ausztráliai tanulmányutjáról, kipihenén magát, most ujabban Kréta szigetére megy, hol állattani kutatásokat tesz a Nemzeti Múzeum számára.

Megvolt az első haladó affér. Egy villamvasuti összeszólalkozásból kifolyólag hajba kapott egymással Szóts Pál haladóparti képviselő egy banktisztviselővel. A folytatása párbaj lett. Egy-egy laposvágás. A felek kibékeltek s minden rendbe jött.

Bécsi professzorok tegnap értekezletet tartottak s ezen az értekezleten, ámbár osztrákok, igen okos dolgok kerültek szóba. Arról beszéltek ugyanis a komoly férfiak, hogy ideje volna véget vetni már az iskolákban az osztályzás rossz szokásának. Szép terv, gyönyörű terv s mert a professzorok kezdtek hozzá, hát ha későn is, de keresztül viszik s egy okkal kevesbűlnék a gyermekek idegességének tényezői és úgy véljük, jobb lesz a tanulási eredmény is, mert csak az fog tanulni, akinek hajlama van hozzá.

A nyolczvan éves ember nem más mint Gyula Pál, kit az akadémia megjutálalt talán azért, hogy a mint mondják, a magyar prózát ő alkotta meg, vagy talán azért, hogy megfojtott sok alkotó talentumot a magyar irodalomban s így a megmaradtak a kevesebb számban értékesebbekké lettek. Vagy talán azért jutálalták meg, hogy eléggessenek benne minden erényt és minden tévedést és megmaradjon a Gyula Pál legutolsó mosolygó arca, mely ment lesz mindama gyűlölettől, melyet kortársaival szemben provokált és megérdemelt és hogy minden eddig tanusított makaessága, szívóssága, ravaszsága következetességnek bizonyuljon, melylyel a szépről való ideáljait körömszakadásig védte és érvényesítette. A jubileumokkal ezt el lehet érni, mert ebben az üdvözlő beszéd, a küldöttségek, a miniszterek levelei egyformává teszik az ünnepeltek multját, egyhanguságát, vagy tarka-barkaságát.

Január 17-én ünnepelte a világ Franklin Benjamin 200-ik születése napját. Atyjának, aki Bosztonban szappanfőző volt, tizenötödik gyermeke volt. Volt szedőinas, újságíró, nyomdatulajdonos, könyvkereskedő,

a pogány rómaiaknak bolond öröksége. Az egyház eleitől fogva helytelenítette őket, sőt ellenük is küzdött.

Ha tehát a későbbi keresztény rómaiak farsangi szokásait meg akarjuk érteni, kutatásunkban minden esetre vissza kell mennünk azon pogány ünnepekhez, amelyeknek sajátosságait azok magukban egyesítették.

Három ilyen pogány ünnepben látom én a keresztény farsangolók szokásainak a főbb elemeit. Ezek: a Saturnalia, az Equirria és a Quinquatrus minores. Mindhárom vallásos és állami ünnep egyaránt.

A Saturnalia egyik legrégebbi ünnepe a pogány Rómának, amelyet Saturnusnak, a vetés ősi istenének a tiszteletére tartottak minden év december hó 17-én, amikor a téli vetés rendesen befejeződött. Eleinte egy, később hét napos ünnep volt. Saturnusnak, az istenek atyjának a tisztelete hagyományos emlékezőskép visszavezette a rómaiakat az ő boldog uralkodásának az idejébe, az arany korba, a paradicsomi időkbe, amikor még nem volt különbség az emberek közt, amikor még nem hozták és nem vették észre a törvényeket, s mégis mindenki megtartotta, mert az istenség az emberek szívébe írta azokat, amikor még nem kellett a bűn miatt keserves munkával megművelni a földet, hanem szántatlan és vetetlen pompásabb-pompásabb gyümölcsöket termelt az és az emberek tiszta ártatlan örömeiknek élve zavartalanul élvezték jelen életüket. Ezen boldog kornak az emlékeztetést újították meg a rómaiak a Saturnalia ünnepében. Általános öröm vette ekkor uralmába a birodalom szent városát, amelyből mindenki, ifjú, öreg, szegény, gazdag módja szerint kivette a maga részét. Még a megvetett rabszolgák is, akiket különben csak állatszámba vettek. Az aranykor egyenlőségének emlékeül szabadok lettek az ünnep idejére, sőt uraik megvendégelték őket, s lakomájuknál felgyürközve a háziúr szolgált fel az ő cselédségének. Teljes szólásszabadság honolt a máskor kegyetlen büntetéssel bezárt ajkakon, s bátran urának szemébe mond-

hatta a szolgál az ő hibáit. Épen a Saturnaliák ünnepét veszi tárgyául Horatius, a rómaiak kiváló lyrikusa a II. könyv 7-dik szatirájában, a hol rabszolgája Davus kollégájának üdvözlő a költőt, mert szerinte a leggyalázatosabb rabszolga az, aki a saját szenvedélyeinek szolgál.

Nem holmi hitvány eszem-izsom volt tehát a Saturnalia, amint azt talán némely, az ókorban járatlan ember gondolná, hanem a római államvallásnak komoly jelentőségű ünnepe. Igazolja ezt az a történelmi esemény, amelyet Livius R. történetének XXII. k. 1. 19. f.-ben örökített meg, hogy midőn a II. pún háború a rómaiak súlyos vereségével megkezdődött s megrémült az egész nép, december végén Saturnus templomában áldozatot mutattak be és állami lakomát rendeztek, amelyre magukat az isteneket is meghívták, hogy jóindulatukat megnyerjék. A senatorok terítették föl a szent kerevetet, reáfektették az isteneknek megkoszorozott szobraikat és így mintegy velük együtt lakomáztak. Szerte a városban éjjel-nappal dalolták a Saturnalia énekét és törvénybe ígatták, hogy a nép örök időkre megszentelje ezt a napot.

Komoly ünnep volt ezt tehát, amelyen szokásban volt egymást gyertyával és agyagbábúval (sigillaria) megajándékozni. A Saturnalia úgy a nyugat, mint a keletrómai birodalomban egész a kereszténység győzelmeig és néhol még aztán is a legnépszerűbb és legkedveltebb ünnepe maradt a régi naptárnak. Bizonyos tisztultabb faja volt ez az antik Karnevalnak, amelyet minden állású ember, sőt még a katonaság is (Tacitus, Annales XIII. 15., Epict. diss. I. 25., 8.) megünnepelt és amelynek szokásai közt még azt is említik, hogy ezen ünnepre sorshúzással egy királyt (Saturnalicus princeps), — olyan ez, mint a későbbi Karneval) választottak, akinek azután mindnyájan alárendelték magukat.

(Folyt. köv.)

Kárpiss János,

— **Isten áldja a tisztos ipart!** Meghívó. A gyulafehérvári Kath. Legényegyesület 1906. február 4-én vasárnap táncszal egybekötött színelőadást rendez az Európa-szálló disztermében. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj: Oldalszék és az első sor 2 K., II.—IV. sor 1 K. 60 f., a többi sorban 1 K., állóhely 50 f. Felülvezetésekkel köszönettel fogadjuk és hírlapilag nyugtázzuk. Jegyek előre válthatók Schäser Ferencz könyvkereskedésében. Színe kerül: Az igazság felé. Társadalmi színdarab 3 felvonásban. Írta: Erdősi Károly. Személyek: Balázs, lakatos mester Ince Ignác, Rózsa, leánya Paszku Angella, Géza, a színi igazgató, Varju, szatolás Oprea Gyula, Adorján, János, szegedi Balázs, Belmészky Miklós, Andrásy László, Weszelovszky Sándor, Korcsmáros Szelecsán György, István Szotyori J.

főpostamester és postaigazgató, aztán konzul és Pennsylvánia kormányzója. Feltalálta a villámhárítót, segítette a kalendárium megcsinálását és megfogalmazta az amerikaiak 1776-iki függetlenségi nyilatkozatát. A progresszív adózásnak ő a kitalálója, nagy vallásos érzülete mellett olyan türelmes, hogy templomot építtetett, melyben különféle felekezetű hittérítők mind helyet találtak. Mindenek felett pedig az emberiségre legtöbbet felvilágosodott gondolkodásával hatott.

Nagy hangon hirdetik a lapok, hogy Fischer Emil a nagy berlini tanár és tudós kémiai úton megtalálta azt a sejtet, azt a protoplazmát, azt az emberi anyagot, amiből az ember, amint mondják lett. És ezzel megmozdult az emberek fantáziája is és kitudja, a jövő Fischer Emilek hol fognak megállani, nem buvik-e ki a huszadik század komoly tudományának leple mögül az a kis vigyorgó ördög, a homunkulusz, melyet több századdal előbb a prágai csodarabbi is oly nagy vágygylal keresett s mely a középkor összes századain keresztül ott motoszkált a tudósok fejében és amint látjuk, mint a bolygó lélek visszajár ma is a laboratóriumokba kísértetni. De meg volt ez előbb is, mint a mikor a csodarabbi kereste, hiszen miatta lánczolták sziklafalra Prometheuszt, miatta jutott veszedelembé Deukalion, érette adta el lelkét Fauszt doktor és érette czimboráskodott a lólábu ördöggel a tudós professzor Hatvani. De hát uram Isten, mire való ez az óriási fáradságos munka? Hiszen mondja N. E. a Budapesti Naplóban, ha ennyire szegény, sivár, csunya és tehetetlen homunkulus maga az ember, akit az Ur, az alkotás ifju és poétikus hevének közepette, a világ koronájaként, saját fenséges képemására teremtett, ugyan miféle tákolmány lesz majd az a másik, akit valamikor egy szorgalmas és alapos, növényevő német professzor a lombikjaiban megkompónál?

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1906. január 25.

A farsang.

Tánczolatok lányok, tánczolatok!
Hisz ugyis régen nem tánczoltatok!
Magyarország vigasságnak színhelye!
Itt a szomorúságnak nincs helye!

Valahogy így énekelte volt ezt egy madár annak idejében, mikor a berkeket vihar tördelte meg.

Ime most is itt az ideje a tánczolásnak, mert jól megy a mi sorsunk, nincs semmi gondunk. Pénzünk annyi van mint a polyva! Kamránk tele van eleséggel, udvarunk baromfival, magtárunk gabonával, istállóink a házi állatok minden fajával. A hazának meg nincs szüksége semmire, semmi támogatásra.

Tánczolatok ifjak, tánczolatok!

Hiszen mint minden esztendőben úgy az idén is eljött Karneval herczeg ő fensége s szokott vidámságát és ösmert jó kedvét hozta magával s az ő közelében, ha volna is valamiért, valami öcskaságért bútot bántotok, elfelejtitek. Üsse a kő, minek busuljunk! Busuljon a ló, elég nagy a feje, azért csak:

Tánczolatok ifjak, tánczolatok!

Karneval herczeg nem tudja mi a gond, mi a fájdalom és mi a nyomorúság s az ő közelében nem lehet búsulni.

És kigyultak már a mult hetekben a báltermek fényesen ragyogó csillárai s a tükörsima parketten tánczra perdült a mulatni vágyó fiatalság s az idősebbek, akiknek lába már nehezebben mozog, behuzódtak az éttermekbe és itták a 2—3 koronás pezsgőt 6—8 esetleg 14 koronáért. Így volt ez, mert sok a pénzünk, nem tudunk vele mit csinálni s Magyarország köz- és kultúr-állapota oly fényesek, hogy absolute nincs szüksége fiainak koronáira.

Hát csak tánczolatok vének, tánczolatok.

Akarom mondani igyatok idősek, de jól igyatok! A pezsgő és a zene hangjai mellett legalább egy időre el lehet hallgattatni a fájdalmakat és aggodalmakat s legalább akkor, mikor áldozni kell majd a közügyek oltárán is, de nem lesz mivel, lesz mentségünk, a mivel kivágjuk magunkat. Elvitte a Karneval ő fensége! És még mi fogunk haragudni! — A Vöröskeresztnek volt már egy mulatsága és lesz még egy, ennek jövedelme tisztán a helyi szegényeké; a Kath. Körnek volt már két mulatsága és lesz, ha jól tudjuk, még egy, melynek jövedelmét a Kör saját céljaira fordítja; a postásoknak is volt egy mulatságuk, jövedelme ha jól tudjuk, az állami iskola szegény tanulóinak ment; a műkedvelő társulat is részben hasonló célra tartott egy mulatságot s a jövedelem másik részét maga élvezi; az Iparos-olvasókör szintén a maga cél-

jaira tánczolt egyszer s úgy tudjuk, fog még egyszer tánczolni, a kath. legényegyesület is tánczolt már s tán fog még tánczolni a maga javára; végül az izraelita nő egyesület szintén a maga céljaira rendezte 1200 koronás bevételű mulatságát. És lesz még a jelzettekén kívül, bizonyára lesz a tűzoltóknak is és talán a lutheránus nőegyletnek is s ezeken kívül még néhány-néhány. És mindezeket a mulatságokat, mondjunk sokat, két közönségnek a tárczájára rendezik és amint mindenik mulatságnál a jelentések szerint tömött volt a ház, úgy mindenik mulatságnál aránylag nagyon kevés volt a tiszta bevétel. Azért csak

Tánczolatok leányok (ifjak, vének) csak tánczolatok!

Hiszen nagyon-nagyon régen nem tánczoltatok!

Magyarország nagy vigasságnak színhelye!

Csupa boldogsággal, jóval s széppel van tele.

— **Esküvő.** Klobusiczky László kamarás f. hó 15-én vette feleségül Kemény Róza bárónőt, néhai Kemény Endre báró és Barezy Irma leányát. Nagyenyeden. Az anyakönyvi teendőket dr. Varró László nagyenyedi polgármester végezte.

— **A kir. törvényszék** épületét a Fogarassy-féle egyetemi alap a napokban 160 ezer koronáért a magy. kir. kincstártól megvette és helyére a papnevelő intézetet mint az egyetem egyik karát építi fel. Ezzel a Fogarassy-féle kath. egyetem vagy csak papnevelő intézetté huzódott össze, vagy a jövő századra huzódott át.

— **Kinevezés.** A vall. és közokt. miniszter Boér Jenő dr. végzett joghallgatót bihar-vármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokká nevezte ki.

— **Választás.** A nagyenyedi izr. hitközség f. hó 14-én tartotta tisztújító közgyűlését s azon dr. Reich Bélát választotta meg elnökül.

— **Áthelyezés.** Nevelits Kálmán m. kir. csendőrfőhadnagyot Nagyenyedre helyezték át s az ottani szakaszparancsnokság teendőivel bízták meg.

— **Eljegyzés.** Ungár Béla helybeli polgártársunk hasonnevű fia jegybe lépett Grün Karolin kisasszonnyal Petréről (Aradmegye.)

— **Halálozások.** A Deutsch-családot ismét súlyos csapás érte a Gelb Fülöpné szül. Deutsch Julia halálával. A mindenkiben részvétet keltő esetről a családi gyászjelentés így szól: „Alólirottak maguk és számos rokonság nevében a megtört szív legmélyebb fájdalomával tudatják, hogy a forrón szeretett hitves, gondos anya, leány, testvér és rokon Gelb Fülöpné szül. Deutsch Julia életének 33-ik, boldog házasságának 14-ik évében folyó hó 20-án reggel 5 órakor rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Az Istenben boldogult hült tetemei hétfőn, folyó hó 22-én délután 2¹/₂ órakor fognak az Apaffy-utcai gyászsházából a helyi ízr. sírkertbe örök nyugalomra kísértetni. Béke lengjen porai felett! Gyulafehérvár, 1906. január 20-án. Gelb Fülöp, mint férje. Gelb Irma, mint leánya. Özv. Deutsch Lázárné, mint édes anya. Deutsch Adolf. Deutsch Katalin férj. Jónás Izidorné, Deutsch Regina férj. Kurländer Albertné, Deutsch Géza, Deutsch Manó, Deutsch Miksa, Deutsch Andor, mint testvérei.“

Máli Józsefné született Bogácsér Anna cs. és kir. ezredszabó neje 33 éves korában, szívszélhűdésben 1906. évi január 17-én hirtelen elhalt.

Elhalt továbbá ragályos betegségben: és pedig Rozsordai Albert könyvnyomdász segéd Árpád nevű 16 hónapos gyermeke január 18-án vörhenyben, Schön Dávid helyi szatócsnak január 19-én Malvin nevű 10 éves és Fülöp Gerzon nevű 15 hónapos gyermeke ronesoló toroklobban.

— **A gyulafehérvári izr. jótékony nőegylet műsoros-tánczestélyéről.** Az idei farsangi nap-tárban előkelő helyet vívott ki magának a gyfehérvári izr. jótékony nőegyletnek f. hó 20-án lezajlott műsoros tánczestélye, amelynek kiváló sikere bál krónikánkban évek hosszú sorára visszamenőleg páratlanul áll. Eltekintve az estély művészi színvonalától és a jövedelem nagyságától, eltekintve tehát az ugynevezett erkölcsi és anyagi sikertől, az estély sikerének volt egy olyan harmadik dimenziója is, mely impozánsan meglepte a fi-

gyelmes szemlélőt s a mely városunkban manapság valószínűságon társadalmi tünemény számba megy. Az estélyen jelen volt Gyulafehérvár előkelő közönsége felekezeti és nemzetiügyi külömbőség nélkül. Van-e olyan komolyan gondolkozó egyén, kit e rendkívüli esemény meg nem lep? A ki megfigyelte a gyulafehérvári társadalomnak utolsó években történt evolúcióját, az nem tagadhatja el, hogy társadalmunkban egy veszélyes és sok aggodalomra méltó bomlási folyamat állott be. Az egy-séges társadalom helyébe a felekezeti és nemzetiügyi alapokon tagozódó társadalmi osztályok kezdenek lépni, a melyek kaszinók és klubok alakjában felépítették az osztályérdekeknek középkori lovagvárait s oda meghuzódva harczra készen, állandóan farkasszemet néznek egymással. A közérdek oltárára odaállították az osztály-érdek bálványát, már pedig az olyan társadalom, melynek tagjait nem hatja át a közérdek, melynek tagjait nem köti össze az együttérzés vasláncza, olyan, mint a vérkeringési zavarokkal küzdő eleven test. Beteg. A társadalom vérkeringése a tagok együttérzése. Megfigyeléseim alatt ezeket a tüneteket fedeztem fel Gyulafehérvár társadalmában és nem hiszem, hogy csalódtam volna.

S íme, mintha a nőegylet estélyére ezek az izolált s egymással örökös hadilábon álló külömböző társadalmi osztályok fegyverszünetet kötöttek volna, mintha a bál terem izzó levegője leolvasztotta volna a szívekről a felekezeti és nemzetiügyi érdekek jégburkolatát, mindenki megjelent azon, felekezeti és nemzetiügyi külömbőség nélkül. Lehet, hogy talán túlideálisan ítélem meg e jelen-séget, lehet, hogy a közönséget csak a kiváló műziléssel összeválogatott programm vonzotta, annyi bizonyos azonban, hogy az estély sikere oly társadalmi értékű tanu-ságot rejt magában, mely elől elzárkóznunk nem lehet, de nem is szabad. Az estély sikeréből le kell vonnunk azon tanuságot, hogy az oly társadalmi mozgalom, mely visszhangra talál minden egyes szívében, melyet közös erővel támogatnak, melynek hullámverése áthatol a felekezeti érdekek barrikádjain és egygyé olvasztja a nagy tömeget, az ily mozgalom mindig a siker jegyében születik. Ezen sarkigazságot impozánsan igazolta a nőegylet fényes estélye. És ezen igazságot hiába akarják az osztályérdekek előharcosai sarkaikból kifordítani, az igazság mindig igazság marad. A társadalmi mozgalmaknak is meg van a maguk fenséges dinamikai törvényük. Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur. Az egyetértés, az erők összetétele kicsinyből nagyot teremt, az egyenlenség, az erők szétforgácsolása még a nagyot is szétrombolja . . .

Hódolattal kell megemlékeznem a nőegylet elnökségéről özv. marosváradjai Glück Mórné elnöknőről, és különösen Mendel Manóné alelnöknőről, kik fáradságtalan buzgalommal munkálkodtak az estély sikerén. Midőn a nőegylet a műsort megállapította, teljes tudatában volt annak, hogy a közönségtől csak úgy kívánhat áldozatot, ha maga is áldozatra kész. E végett igyekezett műsorába oly pontot beiktatni, mely ha költséges is, de legalább érdekes, új és vonzó. Ezen helyes elv által vezéreltetve fogadta el Mendel Manóné önagyságának javaslatát, ki az estélyen bemutatott és nagy tetszést aratott táncz-képletek mellett foglalt állást. Igaz ugyan, hogy e táncz-képletekhez szükséges ensemble összeállítása sok nehézségbe ütközött, mert a közönség teljes részvétlenséggel viseltetett e pont iránt, de a buzgó alelnöknő vaserélye és azon áldozatkészsége, hogy saját lakását bocsátotta a leánykák rendelkezésére, — győzedelmeskedett a sok akadályon s végre nagy fáradság után sikerült a közönségnek három bájos tánczképletet bemutatni.

A bemutatott tánczképletek czime a következő: 1. Törpetáncz. 2. Tündértáncz és 3. Tánczegyveleg. A két első képletet Helfenbein Lujza „A meseországából“ cz. költeménye után Eisenburger József besztercei torna és zenetanár zenésítette meg és alkalmazta tánczra.

Az estélyt Reisz Árpád alkalmi prologja nyitotta meg, melyet a „Törpetáncz“ követett. E tánczban megfelelő tonusban vetített vörös villanyfény mellett, színes törpekösztümökbe öltözött leánykák lejtettek kedves, mosolygó elevenséggel olyannyira, hogy a közönség szünni nem akaró tapssal jutalmazta a kis tánczművészeket.

E számot Riszner Ödönné úrhölgy hatásos zongorajátéka követte. Műsorát Bach „Kromatikuss ábránd“-já-

FERENCZ JOZSEF KESERUVIA

„AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— LERAKAT: ID. MISSELBACHER J. B. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT. —

— **Hosszu László dr.** lugosi gör. kath. püspök úr f. hó 23-án a délutáni gyorsvonattal Lugosról városunkba érkezett és sógorához Czirlea Jánoshoz szállott. Másnap a püspök úr önagyméltóságát látogatta meg és ott is ebédelt. Ugyancsak még ezen nap délelőttjén tisztelgett a lugosi püspök úrnál városunk polgármestere és vármegyének alispánja. Szász József, aki 24-én a kilenczórás vonattal érkezett ide hivatal-vizsgálatra. Ezen látogatást a püspök úr a polgármester lakásán viszonzta. A püspök úr délután vármegyének alispánjával a kiskaludi gör. kath. papot, Totoján Józsefet kereste fel, ahol esti 11 óráig időzött. Ezenben az alispán úr már hét órára visszajött a szász vonattal hazá utazott. A püspök úr 25-én a reggeli vonattal beteg nagybátyjának, Hosszu Teofilnak látogatására Marosvásárhelyre utazott.

val kezdte és Liszt „Waldesrauschen“-ével végezte. Mindkettőben remekelt. Sokat hallottam már Risznerné művészi kvalitásairól, de erről csak most volt alkalmam meggyőződni. A ki ismeri Bach Kromatikus ábrándját, az tudhatja, hogy annak eljátszása valósággal erőművészet és a kis fizikumu asszonyka mesteri fölényrel győzte le a darab technikai nehézségeit. Bach Kromatikus ábrándja teli van komplikált futamproblémákkal, melyeket Risznerné páratlan zseniálitással és a legszuverénebb könnyűséggel oldott meg. Liszt „Waldesrauschen“-ében meglepő ritmikai érzékéről tett tanúságot. Belentyűvérese a legszínesebb volt. Hol aczélos, hol lágy, olyannyira, hogy a darabot a legkiválóbb plasztikával interpretálta s a mi még meglepőbb volt, mindkét darabot lap nélkül játszotta. Risznerné határozottan művészi talentum. Előadása fejlett zenei intelligenciát, kápráztató technikája pedig kiváló készséget árul el. A közönség mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatta játékát és tettségének mindkét darab után a lehető legfokozottabb mértékben, egy lelkesen kitörő tapsviharban adott kifejezést.

A műsor 4. pontja a „Tündértáncz“ volt. E kép-
letben az élő és művirágokkal hangulatosan dekorált
színpadot, a stylszerűség kedvéért egy kísértetiesen zöl-
des villanyfény töltötte be, miközben a katonazene fül-
bemászó, transcendentalis dallamokat játszott. E hatá-
sos introductió mellett jöttek elő a csillogó ezüst és
arany angyalhajakkal diszitett, zöld kösztümbé öltözöt
tündérek és egy csábtánczot lejtettek. A képzet rendki-
vül hatásos és színes volt s a közönség lelkes óváció-
ban részesítette a kis tündéreket.

E számot Lorbeer Bertalané úrhölgy hatásos éneke követte. Programjába négy, ügyesen összeválogatott énekszámot vett fel u. m. „Mein Lied“ F. Gumberttől; „Gnaden Arie“ az „Ördög Róbert“ cz. operából; „Asziv“ dal az „Aranyvirág“-ból és „Levél ária“ a „Rip-Rip“ cz. operettből. Lorbeerné művészetében tavaly volt alkalmam először gyönyörködni és örömmel konstataáltam, hogy hangja semmit sem veszített dallamos erejéből. Szövegkiejtése meglepően tiszta s előadása a „Mein Lied“ cz. dalban meghatóan poétikus volt. A „Gnaden Arie“-ben hangja meleg és hajlékony volt s meglepően fejlett drámai érzékről tett tanuságot. Lorbeernének egyik előnyös művészi tulajdonsága, hogy énekével hűen tudja interpretálni a művek szellemét és a hatás, melyet csengő, színes hangjával kelt, rendkívül közvetlen és művészi. Trillái minden fekvésben gyönyörködtetők s hangja határozottan előkelő iskolázottságot árul el. A közönség minden tétel után kitérő tapsviharral jutalmazta a művésznőt, aki ezt sikerült ráadásal hálálta meg. A művésznőnek méltó partnere volt Oppenheimer Leontin úrhölgy, ki diszkrét zongorakiséretével fokozta a sikert.

A műsor befejezéséül a leánykák egy táncegyveleget mutattak be, melynek szerzője szintén Eisenburger József. A táncegyveleg egy ügyesen összeállított csoportozattal végződött, melyre a katonazene programszerűen a magyar himnuszt játszotta. A közönség, melyet e nem várt epilog észrevehetően meglepett, állva, ünnepi áhitattal hallgatta végig a himnuszt és frenetikus tapsviharral adott kifejezést tetszésének.

Ez volt a műsora a nőegylet estélyének. A hatás, melyet a sikerült műsor gyakorolt, valóban művészi volt. A közönség, mely zsufolásig töltötte meg a termet, mindvégig kiválóan jó hangulatban volt olyannyira, hogy a mulatság csak hajnali fél ötkor nyert véget.

Az estély sikeréhez oroszlánrésszel járult hozzá Eisenburger Emilia kisasszony balletmesternő, ki a lánykákat a tánczokra betanította. Nyolcz-kilencz nap alatt olyan eredményt elérni, a milyent a balletmesternő elért, valósággal csodaszámba megy. Hogy a tánczképletek oly nagy hatást keltettek, oly fényesen sikerültek, az csak Eisenburger Emilia kisasszony bámulatos szaktudásának, ügyességének és kitartó energiájának köszönhető. Nem hiába a szerzőnek leánya, aki örökölte atyjának zseniáltságát. A műsor befejezése után a közönség tüntető óvációjában részesítette a rokonszenves mesternőt, a rendező bizottság pedig hálája jeléül ízléses csokorral tisztelte meg.

E helyen kötelességemnek tartom, megemlékezni a katonazenéről is, mely precíz játékaival erős segítségével volt a kis tánczművészeknek.

A szinpadi dekorációkat városunk ügyes kárpitosa Békési Mihály végezte sok műzléssel, a fényhatásokhoz szükséges villanszerelési munkálatokat pedig a villanytelepnek ügyes és népszerű szerelője, Mayer Béni teljesítette.

Nunc venio ad fortissimum... Az estély jövedelme mintegy 1200 koronát tett ki, melyből a nőegylet szegényeinek körülbelül 600 korona jutott.

Reisz Arpád.

— **A kath. Legényegyesület III. népszerű előadása** óriási közönség jelenlétében folyt le vasárnap, jan. 21-én. Kétségtelen, hogy az érdekes program is hozzájárult a közönség egybegyűjtéséhez, de az is tény, hogy a közönség már megszerette e népszerű előadásokat s szívesen megy rájuk. Ki is elégíthetett bárkit is a műsor minden egyes pontja. Kárpiss János tanár nagy készültségét, fáradhatatlan szorgalmát mindenki ismeri, külön méltatnunk tehát felesleges. Ezúttal a rómaiak farsangi szokásáról tartott előadást kezdve a régi rómaiak szaturnáliáin a közép és ujkori Róma farsangi kedvteléseig. Az áttekintő, tanulságos, adatokban bővelkedő előadást nagy figyelemmel hallgatta a közönség s a végén hatalmas taps hangzott fel. Utána egy kis tréfás jelenetet játszottak el négyen: Bigner Ida, Kerniker Mariska, Szotyori József és Gelért Sándor. Az igen ügyes, ötletes játék nagy tetszést aratott. Osztottak a dicsőségben a műsor utolsó szereplői: Paszku Angela és Hilscher István is, akik a Ferde világ című neveltető páros jelenetet játszották és énekelték. A közönség viharos tapsai közt gördült le a függöny s végződött a kath. Legényegyesület harmadik népszerű előadása. A negyedik népszerű előadás február 11-én lesz.

— **Borszékfürdőt** részvénytársaság vette át, mely Budapesten alakult meg Gaszner Pál kir. közjegyző jelenlétében. Igazgatósági tagok: Fekete Mór, Fekete Ignác, Fekete Samu, felügyelő bizottsági tagok pedig: Bartalis János elnök, Csillag Máté, Ladányi Miksa, Koch Károly és Vadász Károly, tanácsos Hermann Sándor dr. ügyvéd.

— **Gyermek-előadás.** A zalatnai magyar királyi állami polgári leányiskola a kaszinókör nagytermében f. 1906. évi január hó 28-án jótékonycélú gyermek-előadást rendez. Előadásra kerül a Virágálmó allegorikus játék versben, dalokkal és táncczal, 3 felvonásban. Irta: Tordai Grail Erzs. Zenéjét szerzé: Dr. F. L. Személyek: Virágtündér Kornya Valéria, Rózsa Gruber Irén, Lilióm Kurovsky Juliska, Rozmarin Farkas Erzs, Rezeda Szőke Amália, Szegfű Toth Lujza, Orgona Kovács Róza, Viola Korpáde Juliska, Bazsarózsa Molnár Katalin, Tulipán Roska Mariska, Pipacs Balázs Irma, Gyöngyvirág Albin Feliczia, Ibolya Szontagh Kornélia, Nefelejts Rosenblatt Szerén. Az énekben segédkeznek: Gere Teréz, Képes Gizella, Pongrácz Erzs, Havencsuk Magdolna, Huszár Margit, Kautz Jolán, Havencsuk Mariska, polg. iskolát végeztek. A zongorakiséretet Stitz Pálné urnő volt szíves elvállalni. Helyárak: Ülőhely 2 korona. Állóhely 1 korona. Gyermek- és tanulójegy 50 fillér. Jegyek előre válthatók a Kovács Károly kereskedésében és este a pénztárnál. Az előadás kezdete pont 1/28 órákor. Felülfizetések a jótékonycél érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Előadás után táncz.

— **A „balázsfalvi magyar kaszinó“** folyó
évi január hó 14-én tartotta évi rendes közgyűlését.
Elnöknek általános felkiáltással újból Simonffy Alajos
főszolgabíró választatott meg. Megválasztattak továbbá:
alelnöknek Tornya Lajos, pénztárnoknak Cseresznyés
Ödön, gazdának dr. Rohonczy Béla, könyvtárnoknak
Lakatos Albert, I-ső jegyzőnek Hadházy Béla, II-ik
jegyzőnek Héjja Gyula, választmányi tagoknak: Gidó-
falvy Pál, dr. Tokos Géza, Lovassy Márton, Schieszl
Károly, dr. Római János, Mendl Jakab, Bedő József,
Munteán Simon, Buday Andor és Dániel István.

— **Korpa-ajándék pénzért.** A földmívelési miniszter közbelépése folytán a cs. és kir. katonai kincstár 649 métermázsa korpát adott az alsófehérmegyei gazdasági egyesület rendelkezésére métermázsánsként 6 kor. 45 fil. árban, mely korpából a tagok megrendelést tehetnek a gazdasági egyesület titkáránál, a hol a részletes tudnivalók a tagok részére rendelkezésre állanak.

— **Új nyomda Nagyenyeden.** Nagy Imre Kolozsvári nyomdáját Nagyenyedre helyezte át.

— Válasz „Egy korsolyázó“ úrnak. „Egy korsolyázó“-nak szól, de úgy, hogy a gyulafehérvári közönség is értsse. A választ megadta a Lövészegylet e hó 19-én tartott választmányi gyűlése, mely szerint a) a jeget határozott szabálytalanság után Mezei Illés jogtalanul adta el és nem a Lövészegylet, sőt ennek ellenére, b) mely eljárás által az egylet úgy erkölcsi, mint anyagi károkat szenvedett, mi ellen c) felkérített az egylet ügyésze, dr. Felszeghi, hogy ezen gyanús ügyet megvizsgálja és ellene a kártérítés iránti eljárást a járásbiróság előtt megindítsa és egyuttal Mezeit az egyletben viselt tisztétől elmozdította. Ami pedig a kártérítést illeti, arról bérő nyugodt lehet, mert a kártérítés után méltányosan fogjuk ezt is kiegyenlíteni. Különbözn reméljük a legjobb hideg időt, mely talán már 21-ére meghozza nekünk az elvitt jeget, meghozza a fát, mely e kínos incidens elfelejteti velünk, de nem Mezeivel. (Óhajtható lenne, hogy a remélt hideg meghozza az elfogulatlan ítéletet

is, nehogy a túlhevült kedélyek megfélekedzenek egyeseknek az egylet körül tanusított érdemeiről. Szerk.)

A Lövészegylet.

— **A gyermekbetegségek elleni védekezés**
csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képesége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyaszt, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tapereje igen nagy. Üvegje 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Műszaki körökből vesszük a hirt,** hogy a Magyar Királyi Államvasutak Gépgyára a kisebb gazdák igényeinek kielégítésére az eddig gyártott lokomobil- és gőzcséplőgép-típusokon kívül a 2¹/₂, 3 és 4 lóerejű lokomobilok és gőzcséplőgépek gyártását is megkezdte. — Amint hírlik az összes lokomobil-, gőzcséplőgép-, valamint benzinmotor gyártmányok lényeges szerkezeti újításokkal láttattak el, ami bizonyára érdekelni fogja a gazdálkodással foglalkozó olvasóközönségünket. Az Állami Gépgyár vezérigynöksége Budapesten, (V. Váczi körút 32.) szívesen nyújt levélbeli kérdézőkódésekre felvilágosítást.

— **Nyilvános számadás.** A gyulafehérvári posta és táviráda altisztek és szolgák folyó hó 13 án rendezett szinelőadásának és táncmulatságának anyagi eredménye a következő: Bevétel volt 392 K. 60 fill. Kiadás volt 284 K. 94 fill. Tiszta jövedelem 107 K. 66 fill. melyből a helyi állami elemi iskola tanulói számára ruhácskák fognak vásároltatni, s egy az intézet által rendezendő ünnepély keretében az érdemes szegény gyermekek közt kiosztatni. Ezen jótékony cél eléréséhez nagyban hozzájárultak az alábbi felülfizetők, kiknek hálás köszönetet mond a rendezőség. Tiszteletjegyüket megváltották, illetőleg felülfizettek: Horváth Mihály 12 kor., Dr. Mayer Ödön, Dr. Náthán Bernáth 10—10 kor., Baidersdorfer Henrik, Villanytelep, Szászvárosi posta táv. altisztek és szolgák, Schreiber Albert, Mandula József 5—5 kor., Nemes Sámuel, Jakabffy Jankó 4—4 kor., Szöcs Dániel, Engi Károly, Krikován Antal 3—3 kor., Oriás Györgyné, Izsák Mózes, Deutsch Manó, Goldstein Mózesné, Fingerhut Lipót, Fingerhut Jakob, Geier Henrik, Hannel Arthur, Ujvárossy Miklós, Baumann Arnold, Engel Miksa, Ficher Vilmos 2—2 kor., Bu Pál 1 kor. 60 fill., Ifj. Hillinger Sámuel, Bodó Sámuel, Székál Ignác, Jacsó József, Lengyel Gergely, Vincze Albert, Dahinten Viktor, Biró N., M. M., Tuzsoni Imre, Ongert Alfréd, Olaj Miklós, Jäger Tamás, Heller Gyula, Weisz Jenő, Papp Alajos, Rass Károly, Farnos Árpád, Papp György, Dr. Felszeghy Lajos, Rozner Rezső 1—1 kor., Loboda Károly 60 fill. Domokos Zsigmond, Héja Jenő, Baranyai N. 40—40 fill., Leonhard N., N. N., N. N., Moldován György 20—20 fill.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó családtagunk

Gelb Fülöpné szül. Deutsch Julia

elhunyta alkalmából mély gyászunkat részvénytársaikkal enyhítették, valamint mindazoknak, kik a végtesttességen jelen voltak, ezen az úton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:

Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legcsekélyebb zsírtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mind-
azáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi csakis
Hoff János
névvel és az oroszlán-védjeggyel.

Csomagok à $\frac{1}{4}$ kgr. 90 fillér
 " $\frac{1}{3}$ " 50 "

Mindenütt kapható.

Egyik vagy másik

okból sok gyermek fejlődésében visszamarad, legtöbbször azonban a fogzási időszak alatt előforduló bajok miatt. Valóban csodálatos, milyen kiváló szolgáltatásokat teljesít ilyenkor a SCOTT-féle EMULSÍÓ, mely lehetővé teszi, hogy a gyermekek a fogzás nehéz időszakán minden baj nélkül átesnek és fejlődésük semmi kívánni valót sem hagy fenn.

A SCOTT-féle EMULSIÓ legfinomabb gyógycsukamájolaiból készül alphosphorsavas mész és nátron hozzáadásával.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér

levélbélyeg beküldése ellenében

minta üveggel bérmentve szolgál:
Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszertára“

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

Nyilttér.)*

Menyasszonyi selyem 85 krtól egészen frt. 11.35-ig méterenkint minden színben, bérmentve és megvámolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Sz. 10089—1905. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Antoni Ede szászvárosi ügyvéd által képv. Nagypoldi Takarékpénztár és Előlegezési egyesület rot Angel Leoné szül. Comán Istina, Kotirlea Demeterné szül. Matejes Rafil és Kotirlea Ksinné sz. Matejes Rafila és Kotirlea Zsánné szül. Piroska springi lakosok végrehajtást szenvedettek ellen 300 kor. tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a springi 112. számú tjkben A 7. 18., 19., 23., 25., 26. rndsz. alatt foglalt ingatlanokra összesen 1195 kor. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1906. évi március hó 28-ik** napján d. e. 9 órakor Spring község házában tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3335. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényát szolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1906. évi január hó 16-ik napján.

A kivonat hitelességét igazolja

A telekkönyvi kiadó.

Sz. 8943—1906. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Jenev Elek ügyvéd által képv. nagyenyedi ev. ref. Bethlen főiskola végrehajtónak Budulea László a Miklóse, Budulea Piroska f. Rózi és Budulea Flora Ruszka henningfalvi lakosok végrehajtást szenvedettek ellen 300 kor. tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a henningfalvi 123 számú telekjegyzőkönyvben A 5. 7. 12. 17. 18. 20. 22. 23. 26. 28. 30. 32. 33. rndsz. ingatlan összesen 1082 kor. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1906. évi február hó 20-ik** napján d. e. 9 órakor Henningfalva község házában tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3335. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t-cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényát szolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1905. évi nov. hó 13-ik napján.

A kivonat hitelességét igazolja:

Bohuezky János kir. tlkvi kiadó.

*) E rovatért nem vállal felelősséget a szerk.

Amerika.

= Indulás minden szombaton Havreből. =
Francia vonal.

Kényelmes, gyors utazás. Kitűnő ellátás borral és likörrel. Menetjegyek minden amerikai vasúti állomáson. Eredeti árakban. Bővebb felvilágosítás azonnal kapható díjmentesen és bérmentve:

Französische Linie
Wien, IV. Weyringerg. 8.

György lovag védjegye.

Hála Istennek

hogy megengedte magának, oly hatalmas gyógyszer feltalálni, mint a „György életbalzsam”, mely nekem annyira segített bajaimnál! — Így írja Vass Ferencz, Cupreg (Zágráb megye.)

Számtalan beteg kapta vissza egészségét a György életbalzsam által, melynek gyógyhatása csodálatos, kiváltképpen: gyomorhaj, bélhaj, ét-

vágytalanság, influenza, kolika, láz, osz, köszvény, fej- és fogfájásban szenvedőknek. 84.741 elismerőlevél bizonyítja ezt. 12 kis vagy 5 nagy üveg 4 kor. 50 fill. bérmentve. Minden ilyen rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellékelve pontos használati utasítással. Szétküldi az egyedüli készítő: Városi gyógyszerár Temesvár, Szent-György-tér 536.

Ezen háziszser ne hiányozzon egy családnál sem.

György lovag védjegye.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

-- Próbadohoz 50 fillér. --

= Fő és szétküldési raktár: =

„Nádor” gyógyszerár

.. Budapest VI., Váci-körút 17. szám..

Éljen!

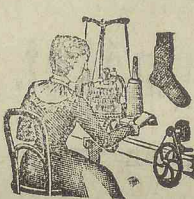

Egger mellpasztillái csakhamar meggyógyított!

Kapható:

Gyulafehérvárt Fröhlich Gyula, Nagy Endre, Storfer Leó gyógyszerárakban.
Nagyenyeden Albert J. örök., U. Kováts József gyógyszerárakban.

5 korona
esetleg több kereset naponta.

Házimunka kötőgép-társaság.

Mindkét nembeli egyének keresetnek gépeinken való kötésre!!

Egyszerű és gyors munka egész évben keresztül otthon.

Előismeret nem szükséges. Távoltság nem határoz és mi eladjuk a munkát.

THOS. WHITTICK & CO.

Budapest, IV. Havas-utca 3—182.

Prag. Petersplatz 7—182.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja” és állatkereskedelmi újság kiadóhivatalában megjelent a

Vásári zsebnaptár

Husipari és állatforgalmi évkönyv 1906-ra

és az előfizetők az idén is teljesen ingyen kapják meg. Tartalmazza: A fontosabb országos és havi, valamint heti állatvásárokat az év minden napjára pontosan átszámítva. — A fontosabb állategészségügyi rendelkezéseket, az év folyamán felmerült újításokkal kibővíve. — A fontosabb állatforgalmi tudnivalókat. — A magyar és a külföldi állatpiacok kivitel módzatait és az üzletszokásokat. — A szavatossági időhatárokat. — A fővárosi állatvásárok szabályait és díjait. — A vágóhídi és husvizsgálati szabályokat. — A fogyasztási adót. — Az ipartörvénynek a husiparra vonatkozó rendelkezéseit. — Továbbá a husipar és állatforgalom körébe tartozó összes tudnivalókat, jegyzéknaplót stb.

Előfizetési ára félévre 6 kor. Az évkönyvet csak előfizetők kaphatják meg, könyvpiacon egyáltalán nem kerül.

A „Mészárosok Hentesek Lapja” és „Állatkereskedelmi Újság” kiadóhivatala

Budapest, IX. Ferencz-körút 13. sz. alatt van.

SÖMÖRBETEGET

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító-leveleket teljesen ingyen

ROLLE C. W. gyógyszerész

Altona-Bahrenfeld (Eelb)

Üzletátvétel.

Van szerencsénk a n. é. helybeli és vidéki vevőközönséget értesíteni, hogy a helybeli piacon levő

KRASSOWSKY R.

női és férfi divatárú üzletét átvettük

és a raktáron levő összes árut beszerzési áron kiáruljuk.

Egyszersmind értesítjük, hogy a béli idényre megérkeztek a legújabb Rádium Gaazék, Mouselin selymek és francia selyem Batistók, Diszek, Legyezők és Keztyűk, amiket a legolcsóbb árban árulunk el.

Szolid és pontos kiszolgálás.

A t. vevő közönség szíves partfogását kéri

Judovits és Opreán.

Gyulafehérvár, 1906. január hó.

Videki megrendelések pontosan, lelkiismeretesen teljesítettek.

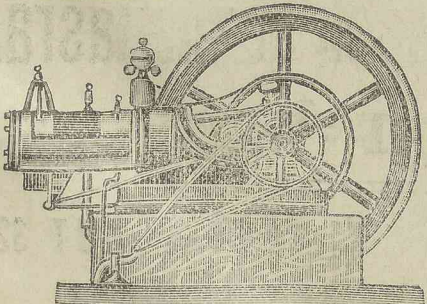
Krassowsky R. czég részére fizetéseket szíveségből elfogadunk s rendeltetési helyre juttatunk.

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipótiszítószer

Árjegyzékkel és felvilágosítással

ingyen és bérmentve szolgálók.

Halász Ödön Gyulafehérvárt

az Agrária magyar gépforgalmi részvénytársaság erdélyrészi vezérképviselője.

Képviselési eszközök: Gőzeséplőgépek. Benzineséplőgépek. Gőzmalmok. Benzinmotoros féle gazdasági gépek és műszaki cikkek.

Agrária (Ásványi szabadalmú kukoricza szártépő készülék (Fontos találmány a akarmányozás terén) **erdélyrészi kizárólagos vezérképviselője.**

Párizsi Nagy Áruház
Gyulafehérvár.

SZENZÁCIÓ.

Most érkezett a Párizsi Nagy Áruházba
30000 mtr. himzett és selyem Batiszt,
Delin, Voil, angol Sephir minden létező
különleges minőségekben.
5000 mtr. Ruhaszövet.
3500 „ Ruha és blous selyem.
1000 vég vászon és kanavász.
1500 drb. Női felöltő.
3000 „ Blous, szoknya és kötény.
2500 „ Női és férfi ing.
1500 pár férfi és női keztyű.
2000 drb. Gallér és kezelő.
3000 mtr. Himzés svájci.
2550 pár Harisnya.
2000 Férfi és gyermek kalap.
4000 Sapka.
500 gáze és strucz legyező.

Tekintettel tömeges nagy vételeimre, el-
határoztam óriási készletem minden elfogad-
ható árban eladni.

Tisztelettel
Párizsi Nagy Áruház.

Kérem ezen kedvező alkalmat felhasználni.

Nem reklám tessék meggyőződni!

Értesítés.

Van szerencsém a n. érd. helybeli és
vidéki n. érd. közönséget értesíteni, hogy
számos év óta fennálló

női divat üzletemet egyesítettem az Utry-féle házban lévő WEISZ ÉS ROZNER

férfi divat üzlettel s azt saját czégem alatt fogom vezetni.

Egyesített üzletemben mindig a legjobb
és a legújabb divat szerinti izléses czikkek lesz-
nek raktáron tartva, s valamint eddig úgy
a jövőben is teljes erőmből igyekezni fogok
mélyen tisztelt vevőimnek becses bizalmát
szolid áráimmal és pontos kiszolgálásom-
mal kiérdemelni.

A régi üzletemben levő árukat, míg a
készlet tart, tetemesen lezállított árban kiárusítom.

A t. vevőközönség becses pártfogását
kérve, maradok tisztelettel

Rozner Lázár,
női és férfi divatú kereskedő Gyfárf.

Régi üzletem berendezése eladó, az üzlethelyiség kiadó.

En, Csillag Anna

185. cm. óriás hosszú Loreley-haja-
mat az általam feltalált kenőcs 14
havi használata után értem el. Ezen
kenőcs az egyedüli szer a haj ápolá-
sára, a növes előmozdítására, a fej-
bőr erősítésére; uraknál erős és tel-
jes szakállt növeszt és már rövid idei
használat úgy a hajnak, mint a szá-
kallnak természetes fényt és teltsé-
get kölcsönöz és megóvjá ezeket a
korai megöszüléstől egész a késő agg-
korig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.
Postai szétküldés naponként az ösz-
szeg előzetes beküldése vagy utánvé-
tel az egész világra a gyárból, hova
minden rendelés intézendő.

Csillag Anna
Wien I., Graben 100.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár

távolról sem képes oly olcsón finom és jó hang-
szert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszerkészítője,
azért ne vásároljon semmiféle hangszert legyen az hegedű
gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-
hangszer, húr stb. stb., míg Reményi
legújabb ábrákkal ellátott képes
árjegyzékét át nem olvasta, mely
ingyen és bérmentve küldetik Bu-
dapestről Király-utca 58. Zenekarok tel-
jes felszerelése a legolcsóbb ára-
kon. Külön költségvetés díjtalanul.
— Kívétel a világ minden részébe
nagyban és kicsinyben. Zongorák és ezimbalmok
javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szak-
szerűen és olcsón.

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR.

Nagybani tenyészetek kivitelre!

Mag, növény, rózsák, fák és tülevelűek.

Fa és sövénycsemeték.

A legjobb magvak és virághagymákat.

A legszebb növényeket, rózsákat, dívatvirágokat.

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfákat.

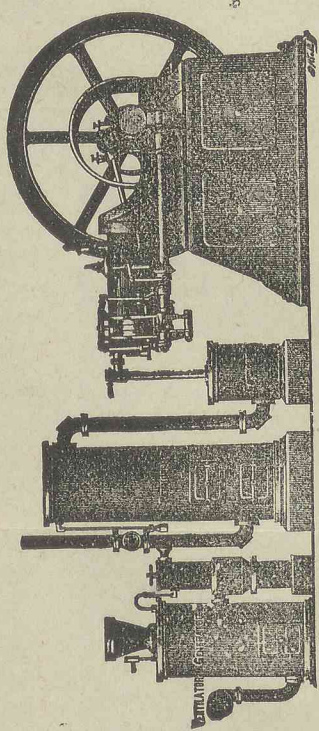
(62 hold területű faiskolát.)

Minden saját nagytenyészetéből.

Postakötegek magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Mühle új „Tanácsadója“ vevőknek ingyen.

Pompás főárjegyzék vevőknek kívánatra.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petroleum-motorok és locomobillók, szivó-gáz-motortelepek
2-3 fill. üzemi költséggel. — Kézzelvezető fűtési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Védjegy:

„Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely
már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult községnél,
csúznál és meghűtéseknel bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony“ védjeggyel és a Richter czég-
jeggyel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ügyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Nyavalyatörés.

Ki nyavalyatörés, göres és más idegen állapotban
szenvet, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a
szabd. Haftyú gyógyszerár által Majna Frankfuri.

Figyelem!!!

Küry Klára, Komlossy Emma stb. neves művésznők által
állandóan használt, Franciaországban kitüntetett s leg-
jobbnek elősmert:

a Janovitz-féle Gyöngy-crem, tégelye 1 kor.
a Janovitz-féle Gyöngy-szappan darabja 80 fil.
a Janovitz-féle Gyöngy-pouder (rózsa, fehér és
crem színben) doboza 1 kor.
a Janovitz-féle Gyöngy-arcváz, üvege 2 K. 50 fil.
a Janovitz-féle Gyöngy-kézfinomító, üvege 70 fil.
a Janovitz-féle Gyöngy-szájváz (a szájpaddás, foghús és
fogak erősítésére) üvege 1 kor. 60 fillér.

Kaphatók az egyedüli készítő „ANGYAL“ gyógyszerháza Hatvan.

Diskrét postai szétküldés naponta kétszer.

Török József gyógyszerháza Bpest. Király-
utca 12. és Andrassy-ut 26.

Gőzcséplő készletek 2½-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra,

Aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Kerületi képviselő: WESSEL LEO, Kolozsvár New-York szálloda.

Nyomatott Papp György könyvnyomdájában Gyulafehérvá